

Брюксел, 25 ноември 2022 г.
(OR. en)

15173/22

Междуинституционално досие:
2022/0274(COD)

CODEC 1830
FRONT 436
VISA 190
COMIX 560
PE 145

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Комитета на постоянните представители/Съвета

Относно: Предложението за РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА
СЪВЕТА относно непризнаването на руски документи за пътуване,
издадени в окупирани чуждестранни региони
– Резултати от първото четене в Европейския парламент
(Страсбург, 21 – 24 ноември 2022 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В съответствие с разпоредбите на член 294 от ДФЕС и Съвместната декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение¹ между Съвета, Европейския парламент и Комисията бяха осъществени редица неформални контакти с оглед на постигането на споразумение по това досие на първо четене.

Във връзка с това председателят на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE), Juan Fernando LÓPEZ AGUILAR (S&D, ES), представи от името на комисията компромисно изменение (изменение № 3) на посоченото по-горе предложение за решение. Това изменение беше договорено по време на посочените по-горе неформални контакти. Други изменения не бяха представени.

¹ ОВ С 145, 30.6.2007 г., стр. 5.

II. ГЛАСУВАНЕ

При гласуването на пленарното заседание от 24 ноември 2022 г. компромисното изменение (изменение № 3) на посоченото по-горе предложение за решение беше прието. Така измененото предложение на Комисията представлява позицията на Парламента на първо четене, която се съдържа в неговата законодателна резолюция, приложена към настоящата бележка².

Позицията на Парламента отразява предварително договореното между институциите. Ето защо Съветът следва да е в състояние да одобри позицията на Парламента.

След това актът ще бъде приет с формулировката, която съответства на позицията на Парламента.

² Текстът на позицията на Парламента в законодателната резолюция съдържа обозначения на промените, внесени с измененията в предложението на Комисията. Допълненията към текста на Комисията са отбелязани с *получер курсив*. Заличеният текст е отбелязан със символа „■“.

P9_TA(2022)0413

Неприемане на документи за пътуване на Руската федерация, издадени в Украйна и Грузия

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 24 ноември 2022 г. относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета относно непризнаването на руски документи за пътуване, издадени в окупирани чуждестранни региони (COM(2022)0662 – C9-0302/2022 – 2022/0274(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2022)0662),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и член 77, параграф 2, букви а) и б) от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0302/2022),
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 74, параграф 4 от своя Правилник за дейността, и поетия с писмо от 16 ноември 2022 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
 - като взе предвид членове 59 и 163 от своя Правилник за дейността,
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене¹;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

¹ Тази позиция заменя измененията, приети на 20 октомври 2022 г. (Приети текстове, P9_TA(2022)0370).

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 24 ноември 2022 г. с оглед на приемането на Решение (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета относно *неприемането* на документи за пътуване на Руската федерация, издадени в *Украйна и Грузия*

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, букви а) и б) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

¹ Позиция на Европейския парламент от 24 ноември 2022 г.

като имат предвид, че:

- (1) В отговор на незаконното анексиране на Автономна република Крим и град Севастопол от Руската федерация (наричана по-долу „Русия“) през 2014 г. и на продължаващите дестабилизиращи действия на Русия в Източна Украйна, Съюзът вече въведе икономически санкции, свързани с непълното прилагане на споразуменията, подписани в Минск под егидата на тристранната контактна група на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) в отговор на кризата във и в близост до Украйна (наричани по-долу „споразуменията от Минск“), санкции във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна, и санкции в отговор на незаконното анексиране на Автономна република Крим и град Севастопол от Русия.
- (2) Като страна по споразуменията от Минск Русия носи ясна и пряка отговорност да работи за постигане на мирно уреждане на конфликта в съответствие с принципите, установени в споразуменията от Минск. С решението да признае областите в Източна Украйна, които не са под контрола на правителството, за независими образувания Русия явно наруши споразуменията от Минск, в които се предвижда пълното връщане на тези области под контрола на украинското правителство. **Посоченото** решение и последвалото решение за изпращане на руски войски в тези области допълнително подкопават суверенитета и независимостта на Украйна и представляват тежко нарушение на международното право и международните споразумения, включително Устава на Организацията на обединените нации (ООН), Заключителния акт от Хелзинки, Парижката харта и Меморандума от Будапеща.

- (3) *На 24 февруари 2022 г. Европейският съвет заедно с международните си партньори осъди по възможно най-категоричен начин непровокираната и неоправдана военна агресия на Русия срещу Украйна и изрази пълна солидарност с Украйна и нейния народ. Освен това в заключенията си от 24 февруари 2022 г. Европейският съвет поиска Русия незабавно да прекрати военните си действия, безусловно да изтегли всички свои сили и военно оборудване от цялата територия на Украйна и изцяло да зачита териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници. Тази позиция беше изразена отново от Европейския съвет в заключенията му от 25 март 2022 г., 31 май 2022 г. и 24 юни 2022 г.*
- (4) *По отношение на Грузия Европейският съвет, в заключенията на председателството от извънредното заседание на Европейския съвет от 1 септември 2008 г., категорично осъди едностранното решение на Русия да признае независимостта на Абхазия и Южна Осетия и настойчиво прикани другите държави да не признават тяхната независимост.*
- (5) Военна агресия, която се извършва в съседна на Съюза държава, като тази в Украйна, която доведе до ограничителните мерки, е основание за предприемането на мерки, предназначени да защитават основните интереси на Съюза и на неговите държави членки в областта на сигурността.

- (6) След незаконното анексиране на Автономна република Крим и град Севастопол *от 18 март 2014 г.* Русия издава руски международни паспорти на жителите на тези територии. *На 24 април 2019 г. президентът на Русия подписа указ за опростяване на процедурата за получаване на руско гражданство от лица, пребиваващи в неконтролираните от правителството Донецка и Луганска област в Украйна, включително процедурата за издаване на руски международни паспорти на тези лица. С указ от 11 юли 2022 г. Русия разшири практиката на издаване на обикновени руски международни паспорти, така че да обхване и лица, пребиваващи в други области на Украйна, които не са под контрола на правителството, и по-специално Херсонска и Запорожска област.* През май 2022 г. Русия въведе опростена процедура за руска натурализация на деца сираци от така наречената „Донецка народна република“ и така наречената „Луганска народна република“, както и от Украйна. Указът се прилага и за деца без родителски грижи и за недееспособни лица, които са жители на *тези* две окупирани области.
- Систематичното издаване на руски паспорти в *тези* окупирани области е още едно нарушение на международното право и на териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна.

(7) *Съюзът и неговите държави членки, както и Исландия, Норвегия, Швейцария и Лихтенщайн не признават незаконното анексиране и осъждат незаконната окупация на области и територии на Украйна от страна на Русия. Това се отнася по-специално до незаконното анексиране на Автономна република Крим и град Севастопол, незаконната окупация на Донецка и Луганска област, но също така и до последващата незаконна окупация в източните и южните области на Украйна, по-специално в Херсонска и Запорожка област. Документите за пътуване на Руската федерация (наричани по-долу „руските документи за пътуване“), издадени в тези области и територии, не се признават или е започнат процес да престанат да бъдат признавани от държавите членки, както и от Исландия, Норвегия, Швейцария и Лихтенщайн. Същото се отнася и за руските документи за пътуване, издавани в грузинските територии Абхазия и Южна Осетия, които към момента на влизане в сила на настоящото решение не са под контрола на грузинското правителство (наричани по-долу „отцепените територии“).*

- (8) *За да се гарантират обща визова политика и общ подход към проверките на лицата, преминаващи външните граници, руските документи за пътуване, издадени в **■** областите **или териториите в Украйна, които са окупирани от Русия, или в отцепените територии в Грузия,** или на лица, пребиваващи в такива области или територии, не следва да се **приемат** за валидни документи за пътуване за целите на издаването на виза и преминаването на външните граници. **■** Държавите членки **■** следва да могат да допуснат дерогация за лица, които са били руски граждани към датата, на която е започнало издаването на руските документи за пътуване в съответната окупирана област или територия или в отцепена територия. Същата дерогация следва да се прилага и за низходящи на такива лица. Държавите членки следва също така да могат да допуснат дерогация, ако дадено лице не е било навършило пълнолетие или е било недееспособно към момента на издаване на такъв документ за пътуване.*
- (9) *Настоящото решение не засяга компетентността на държавите членки по отношение на признаването на документите за пътуване.*

(10) От съображения за правна сигурност и прозрачност Комисията следва да **изготви, с помощта на държавите членки**, списък на руските документи за пътуване, които не се приемат. **Този списък следва да включва датите, от които е започнало издаването на тези документи за пътуване и от които тези документи за пътуване следва да не бъдат приемани.**

Комисията следва да приеме **акт за изпълнение, който да съдържа този списък. Този акт за изпълнение следва да бъде публикуван в Официален вестник на Европейския съюз, а** списъкът следва да бъде включен в списъка на документите за пътуване, изготвен съгласно Решение № 1105/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹ като таблица на документите за пътуване, **издавани от трети държави и териториални единици**, която е публично достъпна онлайн.

¹ Решение № 1105/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно списъка на документите за пътуване, които дават право на притежателя им да премине външните граници и върху които може да се поставя виза, и относно създаването на механизъм за създаването на този списък (ОВ L 287, 4.11.2011 г., стр. 9).

- (11) Настоящото решение не засяга правото на свободно движение на гражданите на Съюза и на членове на техните семейства, включително възможността тези членове на семейството да влизат на територията на държавите членки без валиден документ за пътуване по смисъла по-специално на Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹ и на споразуменията за свободно движение на хора, сключени между Съюза и държавите членки, от една страна, и някои трети държави, от друга страна. С Директива 2004/38/ЕО се разрешава, при посочените в нея условия, ограничаването на свободното движение на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.
- (12) Настоящото решение зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз.

¹ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77).

- (13) ***Настоящото решение не засяга достиженията на правото на Съюза в областта на убежището, и по-специално правото да се потърси международна закрила. Както се припомня в съобщението на Комисията от 4 март 2022 г., озаглавено „Осигуряване на оперативни насоки за управление на външните граници с цел улесняване на преминаването на границите между ЕС и Украйна“, държавите членки си запазват възможността да разрешават на притежатели на документи за пътуване, които попадат в обхвата на настоящото решение и които *следователно не отговарят на едно или повече от условията за влизане, предвидени в член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета*¹, и които не са упражнили правото си да потърсят международна закрила, да влизат на територията на държавите членки в отделни случаи съгласно членове 25 и 29 от Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета² и член 6, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2016/399. *Тези дерогации следва да се прилагат във възможно най-голяма степен в условията на настоящата криза, по-специално за да се позволи влизането на всички лица, които попадат в обхвата на Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета*³.***

¹ Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

² Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1).

³ Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1).

- (14) Доколкото целта на настоящото решение, а именно да се укрепи осъществяването на общата визова политика и Шенгенското пространство чрез въвеждане на задължение да не се *приемат* определени документи за пътуване за целите на издаването на виза и преминаването на външните граници, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (15) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящото решение представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящото решение Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

- (16) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета¹; следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (17) По отношение на Исландия и Норвегия настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните към процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген², които попадат в областта, посочена в член 1, букви А и Б от Решение 1999/437/ЕО на Съвета³.

¹ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

² ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

³ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

- (18) По отношение на Швейцария настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹, които попадат в областта, посочена в член 1, букви А и Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета².

¹ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

² Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

- (19) По отношение на Лихтенщайн настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹, които попадат в областта, посочена в член 1, букви А и Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета².

¹ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

² Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

- (20) *По отношение на Кипър, България и Румъния, както и Хърватия* член 1, буква а) от настоящото решение представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла съответно на член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г., член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2005 г. и член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2011 г., а член 1, буква б) представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла съответно на член 3, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2003 г., член 4, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2005 г. и член 4, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2011 г.
- (21) С оглед на неотложния характер на ситуацията е уместно да се прибегне до изключението от срока от осем седмици, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към ДЕС, към ДФЕС и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (22) За да се даде възможност за бързото прилагане на предвидените в настоящото решение мерки и поради извънредната ситуация в окупираните от Русия области и територии в Украйна, както и в отцепените територии в Грузия, настоящото решение следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Документите за пътуване на Руската федерация (наричани по-долу „руските документи за пътуване“), издадени в ■ областите *или териториите в Украйна, окупирани от Руската федерация, или в отцепените територии в Грузия, които към момента на влизане в сила на настоящото решение не са под контрола на грузинското правителство*, или на лица, пребиваващи в такива области или територии, не се *приемат* за валидни документи за пътуване за следните цели:

- а) издаването на виза в съответствие с Регламент (ЕО) № 810/2009;
- б) преминаването на външните граници в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/399.

Член 2

Чрез дерогация от член 1, руски документ за пътуване, посочен в член 1, може да бъде приет:

- а) ако неговият притежател е бил руски гражданин преди съответната дата, посочена в акта за изпълнение по член 3, или ако притежателят е низходящ на такъв руски гражданин;*
- б) ако притежателят му не е бил навършил пълнолетие или е бил недееспособен към момента на издаване на такъв документ за пътуване.*

Държавите членки могат да разрешават на притежателите на документи за пътуване, обхванати от настоящото решение, да влизат на територията на държавите членки в отделни случаи съгласно членове 25 и 29 от Регламент (ЕО) № 810/2009 и член 6, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2016/399.

Настоящото решение не засяга достиженията на правото на Съюза в областта на убежището, и по-специално правото да се потърси международна закрила.

Член 3

Комисията *изготвя, с помощта на държавите членки*, списък на документите за пътуване, посочени в член 1, *включващ датите, от които е започнало издаването на тези документи за пътуване.*

Комисията *приема акт за изпълнение, съдържащ списъка, посочен в първа алинея. Този акт за изпълнение се* публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* и списъкът се *включва в* списъка на документите за пътуване, изготвен съгласно Решение № 1105/2011/ЕС.

Член 4

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз.*

Член 5

Адресати на настоящото решение са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в ... на

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател